

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
I ETNICZNYCH**
(NR 44)
z dnia 9 stycznia 2026 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 44)

9 stycznia 2026 r.

Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Wandy Nowickiej (Lewica)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- **wniosek zgłoszony w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1346 i 1988).**

W posiedzeniu wzięła udział **Katarzyna Kownacka** dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Andrzej Kniaziowski** i **Beata Machul-Telus** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Michał Gajewski** i **Karina Parśniak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Dorota Zielińska-Kozarów** – kierownik Sekretariatu Strony Mniejszościowej Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dzień dobry państwu. Otwieram 44. posiedzenie Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Witam posłów i posłanki oraz zaproszonych gości i przedstawicieli ministerstwa. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie wniosku zgłoszonego w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1346 i 1988). Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę.

Porządek dzienny uważam zatem za przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji.

W trakcie drugiego czytania wymienionego projektu ustawy Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość zgłosił wniosek o odrzucenie w całości tego projektu. Przechodzimy zatem do zaopiniowania wniosku. Czy ktoś z przedstawicieli wnioskodawców chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, bez rozwodzenia się, bo dyskusja wielokrotnie już była prowadzona na posiedzeniach Komisji i na sali plenarnej, powiem tylko, że podtrzymuję argumenty, które wczoraj przedstawiałem w imieniu KP PiS. To wszystko.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dziękuję, panie przewodniczący. Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zabrać głos?

Poseł Paweł Kukiz (Republikanie):

Chciałbym zabrać głos, bo z przyczyn niezależnych ode mnie nie mogłem wysłuchać tych argumentów. Panie przewodniczący, czy byłby pan uprzejmy przedstawić w skrócie tylko dwa, trzy argumenty?

Poseł Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Panie pośle, jako Prawo i Sprawiedliwość stoimy na stanowisku, że...

Może po pierwsze, bo odnosiłem się również do wypowiedzi pani przewodniczącej Rosy, która jednocześnie jest przedstawicielem wnioskodawców, powiem, że prosiłbym, żeby głosowania przeciwko tej ustawie nie traktować jako wyrazu jakiegoś strachu czy też sprzeciwu, tylko bardziej jako wyraz szacunku dla prawa. Zgodnie z ustawą za język regionalny może być uznany tylko taki, który m.in. nie jest dialektem języka polskiego. Zdaniem Rady Języka Polskiego i nie tylko jej śląski jest dialektem języka polskiego. Zresztą tak samo jest w europejskiej karcie, o której pani przewodnicząca też nieraz mówi. To po pierwsze.

Druga rzecz jest taka, proszę państwa, że stoimy na stanowisku, że kulturę i język czy etno-
lekt śląski trzeba wspierać, tak samo jak należałoby też wspierać etnolekty z Wielkopolski
i z Małopolski, nawet jeżeli to będą chociażby górale, którzy także mają swoją gwarę, dialekt,
sposób mówienia, jak przecież wiemy. Natomiast, proszę państwa, zgodnie z obowiązującym
stanem prawnym i z ustawą o języku polskim jest taka możliwość. Pozwolę sobie może zaczy-
tować fragment...

Posel Paweł Kukiz (Republikanie):

Nie chodzi o przedstawianie szczegółów.

Posel Wojciech Michał Zubowski (PiS):

OK. To jest druga rzecz, panie pośle. Mówimy, że nie chcemy sankcjonować tutaj czegoś, co nie
jest zgodne ze stanem faktycznym.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Pani przewodnicząca Rosa, bardzo proszę.

Posel Monika Rosa (KO):

Przedstawię panu posłowi argumenty przeciwne. Zgodnie z ustawą oraz z Europejską kartą
języków mniejszościowych lub regionalnych po pierwsze język regionalny to jest język, który
jest tradycyjnie używany na terytorium danego państwa przez jego obywateli, co się zgadza,
którzy stanowią grupę liczebnie mniejszą od reszty ludności kraju, co też się zgadza.

Śląski jest językiem odrębnym, co zostało potwierdzone przez bardzo wielu językoznawców.
Opinia, na którą powołuje się pan przewodniczący, ma co najmniej 15 lat. Od tego czasu język
śląski uległ znacznej kodyfikacji pod względem ortograficznym i leksykalnym. Jest odmienny
od języka polskiego. To są kwestie i wymowy, i odmiany, i czytania, i samogłosek – wszystkiego,
co może charakteryzować odmiennność języka regionalnego od języka polskiego. Jest bardzo
mocno skodyfikowany i to o wiele bardziej niż to było w przypadku języka kaszubskiego, kiedy
stawał się językiem regionalnym.

Po trzecie, pół miliona osób w spisie powszechnym stwierdziło, że posługuje się językiem
śląskim jako językiem domowym i w kontaktach. Domagają się też one uznania ich języka
za regionalny. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dziękuję. Pan przewodniczący Zubowski jeszcze chciał zabrać głos.

Posel Wojciech Michał Zubowski (PiS):

Szanowni państwo, nie odnoszę się do innych argumentów. Zwrócę tylko uwagę na to, co jest
clou. Czy śląski to jest dialekt, odmiana języka polskiego, czy też nie? Proszę państwa, naszym
zdaniem i zdaniem RJP – tak, a zdaniem pani przewodniczącej – nie i dlatego miałyby te warunki
spełniać. Jeżeli mówi pani o europejskiej karcie, to wspomina pani o przesłankach pozytyw-
nych, ale proszę też powiedzieć o przesłankach negatywnych, bo takie tam przecież są, czyli
w karcie, o ile dobrze pamiętam, jest stwierdzone, że dialekt danego języka nie może być uzna-
wany za język regionalny, ale nie chcę tego ciągnąć.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Tak, ale pod warunkiem, że uznamy go za dialekt. Fakt jest jednak faktem. Jak ktoś nie zna
śląskiej gadki, to nie rozumie, co Ślązacy mówią. W tym momencie mówię o sobie. Mimo
że bardzo często tam bywam jako posłanka ze Śląska, choć niemieszkająca na stałe, to po prostu
nie rozumiem śląskiej gadki, którą mówią Ślązacy. To tyle w temacie dialektu.

Proszę państwa, czy są jeszcze jakieś głosy? Jeśli nie, to zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania. Tak, głosujemy ręcznie. Teraz proszę uważać, żeby ktoś się
nie pomylił, a zatem głosujemy.

Kto z państwa jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku o odrzucenie projektu ustawy?
Najpierw pytam, kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku, czyli po prostu kto popiera
wniosek PiS. Kto jest przeciw temu wnioskowi? Kto się wstrzymał?

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że...

Sekretarz Komisji Andrzej Kniaziowski:

Głosowało 13 posłów. Za – 3, przeciw – 8, 2 posłów wstrzymało się od głosu.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała wniosek.

Mamy teraz jeszcze dokonać wyboru posła sprawozdawcy bądź sprawozdawczyni. Czy mogę prosić panią przewodniczącą Rosę o to, żeby była sprawozdawczynią?

Poseł Monika Rosa (KO):

Oczywiście. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Wanda Nowicka (Lewica):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji. Do zobaczenia na sali.